



Unitat 6

Execució de la intervenció en l'entorn residencial

1ER GM TAPSD

Continguts

- Intervenció en l'entorn residencial
- Intervenció en l'acolliment
- Intervenció durant l'estada
- Intervenció en el comiat



1. La intervenció en l'entorn residencial

La intervenció es planifica prèviament a través del PIAI (Programa Individual d'Atenció Integral).

Els i les professionals d'atenció directa la duen a terme aplicant els protocols i els procediments corresponents.

Cada centre té les seves peculiaritats, però ens basarem en l'entorn residencial ja que l'organització és més completa i la majoria de tècniques i procediments que s'apliquen en aquest entorn seran d'ús comú en un altre tipus de recurs.

Als centres residencials, la intervenció es pot organitzar, segons el moment en què es proporciona, en tres categories:

- Intervenció en l'acolliment
- Intervenció durant l'estada.
- Intervenció en el comiat.

2. Intervenció en l'acolliment i l'adaptació

La **intervenció en l'acolliment** abasta des que es pren la decisió d'ingressar la persona fins que aquesta persona s'ha adaptat al centre.

En aquest procés se'n diferencien tres moments:

- El preingrés
- L'ingrés
- L'adaptació



Període molt complicat per a la persona, ja que suposa un canvi absolut en la manera d'organitzar la seva vida, les ABVD, etc. i no tothom ho viu de la mateixa manera. Per això, aquests processos solen estar protocolitzats.

2. Intervenció en l'acolliment i l'adaptació

Falsos tòpics respecte a les residències

FALSE

2. Intervenció en l'acolliment i l'adaptació

2.1 Intervenció en el preingrés

El preingrés és el període, previ a l'ingrés, que abasta des que es pren la decisió fins al dia en el qual es produeix aquest ingrés.

Prendre la decisió d'ingressar a una persona a un centre residencial sol tenir un impacte emocional molt fort per a la persona i per a la família. Per això és molt convenient preparar-ho amb prou temps per tal de que l'ingrés es produeixi de la manera més natural possible.

2. Intervenció en l'acolliment i l'adaptació

2.1 Intervenció en el preingrés

La intervenció en aquest període ha d'estar orientada tant:

- Al futur resident: cal donar-li temps perquè pugui plantejar-se la nova vida, prenent les seves decisions al seu ritme i sense pressions. És important que, en la mesura de lo possible, participi en tot el procés.
- A la seva família: també ha de treballar el canvi, ja que es sol veure abordada per sentiments de culpa.

2. Intervenció en l'acolliment i l'adaptació

2.1 Intervenció en el preingrés

Aspectes que contempla el preingrés:

- **Conèixer el centre i familiaritzar-se amb ell**

Des del centre s'han d'activar mesures per tal de preparar l'ingrés i facilitar l'adaptació.

S'han de crear espais per poder-se reunir amb la família.

S'ha de facilitar informació sobre com serà la nova vida tinguent en compte:

- Funcionament del centre i de les activitats que es duen a terme (programar una visita)
- Insistir en el caràcter personalitzat de l'atenció.
- Insistir en l'aplicació del model d'atenció orientat a la persona.
- Tractar sobre la participació de la família: règim de visites, possibilitats de participació en les activitats del seu familiar i la col·laboració en les seves cures).

2. Intervenció en l'acolliment i l'adaptació

2.1 Intervenció en el preingrés

Aspectes que contempla el preingrés:

- **Planificar l'ingrés**

És fonamental disposar d'un coneixement previ i profund d'aquesta persona per tal de facilitar-li l'adaptació.

s'ha d'elaborar un informe amb la biografia de la persona usuària on s'hi destaquin:

- El motiu de l'ingrés, estat físic-psíquic, necessitats assistencials, les afinitats, aficions, etc.

El centre ha de demanar a la persona o a la seva família tota la documentació per efectuar l'ingrés.

El centre lliurarà un model de contracte assistencial i altra documentació (normes del centre, carta de serveis que proporciona, materials que ha d'aportar, etc.).



2. Intervenció en l'acolliment i l'adaptació

2.1 Intervenció en el preingrés

Aspectes que contempla el preingrés:

- **Preparació de l'acolliment**

És el pas final del preingrés.

Consisteix en concretar la data de l'ingrés que activarà el protocol d'acolliment:

- El personal que intervengui ha d'estar informat
- Verificar que l'habitació està preparada. Si tenim els objectes

personals de la persona, cal deixar-los a la vista perquè ella els pugui col·locar on trobi.



2. Intervenció en l'acolliment i l'adaptació

2.2 Intervenció en l'ingrés

Per a tota persona, el canvi de domicili resulta una situació estressant, angoixant, de desconfiança, temor i tristesa.

Per tant, hem d'extremar l'atenció, sobretot durant els primers moments, on poden mostrar sentiments de tristesa desmesurada, agressivitat o inhibició.

*Per tal de que el canvi no sigui tan brusc, pot ser aconsellable iniciar el canvi amb estades temporals prèvies.



2. Intervenció en l'acolliment i l'adaptació

2.2 Intervenció en l'ingrés

1. Recepció i acolliment

El centre ha d'assignar una persona de referència que s'encarrega:

- Atendre a la persona usuària (necessitats, promoure l'adaptació...)
- De la relació i la intervenció amb la família.

S'ha de formalitzar la documentació.

Es signa el contracte assistencial (drets i normes entre el centre, l'usuari i la família).

2. Intervenció en l'acolliment i l'adaptació

2.2 Intervenció en l'ingrés

2. Recorregut pel centre

Encarregat/a: professional de referència.

- **L'habitació**

La visita a l'habitació mereix una atenció especial.



Si cal, l'ajudarà a instal·lar-se. És de gran ajuda personalitzar l'habitació.

Habitacions compartides: normes de convivència, horaris i espais comuns.

- **Espais comuns i activitats**

S'ensenyen les sales d'ús comú: menjador, saló, sala d'activitats, etc.

S'informa de les activitats d'oci, presentació dels professionals, usuaris, etc.



2. Intervenció en l'acolliment i l'adaptació

2.2 Intervenció en l'ingrés

3. La visita a la infermeria

Es recollirà la història mèdica i es revisaran els informes mèdics i la medicació prescrita.

Es fan diferents proves:

- Es pesarà i se li prendran les constants vitals.
- Es valoren les necessitats d'higiene, eliminació i estat de la pell (UPP).
- Es valoren l'alimentació, la nutrició i la son.
- Es valoren la capacitat de mobilitat i els suports que necessita.



2. Intervenció en l'acolliment i l'adaptació

2.2 Intervenció en l'ingrés

4. Hora de l'adeu

Arribarà el moment del comiat o separació de la família. Ha de ser:

- Curta i natural
- L'usuari/ària quedi el més tranquil/a possible.



2. Intervenció en l'acolliment i l'adaptació

2.3 Intervenció en el període d'adaptació

Protocol d'adaptació: persegueix l'ajust convivencial de la persona usuària en el nou entorn residencial.

Actuacions que s'inclouen en aquest període:

- Mantenir una atenció continuada. S'incidirà especialment:
 - en el suport emocional
 - l'adaptació als ritmes i normes nous
 - familiarització amb el nou ambient
- Presetar-li l'oferta d'activitats i promoure la participació
- Facilitar la interacció amb els nous companys/es
- Fomentar la participació de la família

Avaluació de
necessitats
15 dies

PIAI
30 dies

Primera avaluació
de seguiment del
PIAI
3 mesos

ACTIVITATS

1. En Toni és un home gran que atens en un servei d'atenció domiciliària. El cap de setmana passat va patir una caiguda i es va trencar el fèmur. Probablement no podrà tornar a caminar. Els seus fills, que no es poden fer càrrec d'ell, han decidit que la millor opció és tramitar el seu ingrés en una residència. Tu, que mantens una bona relació amb ells, has decidit que els ajudaràs en dos fronts:

- En la cerca de la residència més adequada
- Amb orientació sobre el període de preingrés, per aconseguir que l'adaptació sigui més fàcil.

Fes una breu descripció de les característiques de les residències que els aconsellaràs com a més adequades i de les orientacions que els donaràs sobre el període de preingrés.

2. Descriu pas a pas els passos que farà en Toni durant les primeres hores del seu ingrés a la residència, i indica les actuacions de les i els diferents professionals amb qui tractarà.

3. Intervenció durant l'estada

La intervenció durant l'estada es dirigeix a la satisfacció de les necessitats que presenten en tots els àmbits. El centre ha de disposar dels mitjans adequats per dur a terme les actuacions que aquesta atenció requereix.



3. Intervenció durant l'estada

3.1 Atenció a les necessitats

Atenció
integral

- **Necessitats bàsiques:** higiene personal, neteja, alimentació, etc.
- **Cures de salut:** control, proves, etc.
- **Atenció a la capacitat funcional:** atendre a les necessitats (alimentar-se, vestir-se, anar al bany, etc.)
- **Intervenció en l'oci** (programació d'activitats)
- **Atenció i suport psicosocial** (programes d'intervenció familiar, activitats funcions cognitives, programes de millora de capacitats funcionals i autoestima, etc.)



3. Intervenció durant l'estada

3.2 Oferta d'activitats

- Activitats àmplies, variades i programades.
- No totes les persones usuàries faran les mateixes activitats, sinó que s'establiran d'acord amb les necessitats, interessos i preferències de cada una.

- **Tipus d'activitats**

- **Obligatòries**: es consideren necessàries pel bon estat de salut, mantenir o millorar l'autonomia o per recuperar habilitats (alimentació, higiene, mobilitat, etc.)
- **Opcionals**: promocionen l'autonomia personal (estimulació de memòria, psicoteràpia)
- **Voluntàries**: l'usuari opta lliurement participar-hi (ball, sortides, pintura, piscina, etc.)



3. Intervenció durant l'estada

3. Intervenció durant l'estada

3.2 Oferta d'activitats

- **Qualitat de les activitats programades**

L'oferta de les activitats ha de respondre als interessos reals de cada persona:

- Han de ser **significatives**.
- Han de tenir un component personalitzat (adaptar-se a les necessitats, interessos, capacitats, etc.).
- Han d'incorporar un component d'apoderament (increment de la competència i l'autonomia personal).
- Han de promoure la integració a la comunitat (mantenir el vincle amb l'entorn natural).

3. Intervenció durant l'estada

3.3 Estructura d'una activitat

Cada activitat es representarà en una fitxa

que inclourà:

- Nom de l'activitat
- Objectius
- Persones destinaràries / usuaris
- Professionals que la duren a terme
- Mètodes i tècniques
- Calendari i horaris
- Criteris i sistemes d'avaluació

Model de fitxa d'activitat

Activitat: estimulació verbal	
Objectius Estimular i millorar la comunicació verbal i l'orientació a partir de les activitats quotidianes	Àrea o programa Programa de psicogeriatria
Professionals responsables Totes les persones que intervinguin amb la persona usuària, especialment els professionals d'atenció directa.	
Mètodes i tècniques d'execució • Facilitar el missatge: – Apropar-se i parlar-li de cara – Anomenar-la sempre pel seu nom, i dir-li el nostre – Parlar a la persona usuària lentament i clarament – Emprar oracions curtes i simples – No entrar en discussions – Mostrar una actitud sempre respectuosa, i ferma quan calgui • Orientació espacial: fent-li recordar el lloc on viu: centre, població, província, país... • Orientació temporal: – En aixecar-la, recordar-li el dia de la setmana, el mes i l'any – Indicar-li si és hora d'esmorzar, dinar, sopar, etc. – Indicar-li el temps: si plou, si està ennuvolat, etc. – Comentar-li les notícies del dia	
Calendari i horari Aquesta actuació es durà a terme en qualsevol moment i situació, especialment abans de començar qualsevol activitat	
Sistemes de valoració Es valorarà individualment cada persona usuària en les reunions d'equip	

4. Intervenció en el comiat

4.1. La baixa per trasllat

La persona és traslladada a un altre centre o torna al seu domicili.

La **causa** de la baixa pot ser:

- Voluntària, per renúncia
- Obligatòria, per incompliment d'acords

Tasques a realitzar:

- Preparar els tràmits administratius
- Lliurer-li la seva documentació i les pertinences
- Tancar i arxivar l'expedient
- Neteja de l'habitació i preparació per a un nou usuari

4. Intervenció en el comiat

4.1. La baixa per defunció

S'ha de seguir el protocol de manera ràpida, coordinada i eficaç.

Cada centre té el seu propi protocol. Passes a seguir:

- Avisar al personal implicat.
- Certificació de la mort per part del metge.
- Notificar a la família.
- Avisar a la funerària.
- Realitzar cures postmortem i trasllat a la cambra mortuòria.
- Lliurament a la família d'objectes personals
- Tancar l'expedient

ACTIVITATS

CAS PRÀCTIC

De manera individual, Activitat 6.1 pàgina 164

Dels tres casos que se us presenten, contesteu les següents preguntes d'un del que trieu:

- 1.Com us sembla que serà l'adaptació de cada cas? Indiqueu algunes estratègies per tal de millorar-la.
- 2.Assenyaleu algunes consideracions que us sembli que ha d'incloure el seu PIAI.
- 3.Indiqueu algunes activitats que, malgrat la poca informació que teniu sobre aquestes persones, considereu que serien adequades.

Justifica la resposta.

4.Expliqueu la intervenció en el comiat en els supòsits següents:

- Al cap de dos anys d'estar al centre, la Maria mor d'un accident vascular.
- Després de sis mesos d'estar al centre, la Sara no veu satisfetes les seves expectatives. Com que la seva filla s'ha prejubilat, han decidit que és millor anar-se'n a viure amb ella.
- El Rafel, a conseqüència d'un ictus del qual no es recupera, perd la consciència i la mobilitat. Causa baixa al centre i és traslladat a un centre sociosanitari.